

Norsk
Redaktørforening

NORSK
PRESSEFORBUND

Norsk
Journalistlag

MEDIEBEDRIFTENE

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Deres ref
25/2050-2

Dato:
01.10.2025

Høring – forslag til lov om digitale tjenester

1. Innledning

Norsk Presseforbund, Norsk Redaktørforening, Norsk Journalistlag og Mediebedriftenes Landsforening takker for muligheten til å gi innspill og leverer her et felles høringssvar.

Vi viser til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets høringsnotat om gjennomføring av forordning (EU) 2022/2065 (forordning om digitale tjenester, DSA) i norsk rett.

Presseorganisasjonene er særlig opptatt av hvordan lovverket balanserer hensynet til ytrings- og informasjonsfrihet, kildevern og mediemangfold med behovet for regulering av nettbaserte tek-giganter og andre formidlingstjenester.

Vi støtter hovedlinjene i departementets forslag om å gjennomføre DSA gjennom inkorporasjon i norsk rett. Dette har presseorganisasjonene jobbet for i lang tid.

Vi mener DSA har en fornuftig tilnærming til regulering ved å knytte krav til prosess, åpenhet og plattformdesign. En slik tilnærming vil bidra til å styrke rammevilkårene for ytringsfriheten. Det er viktig at denne tilnærmingen følges i utarbeidelse og praktisering av regelverket.

Med DSA vil Norge endelig få de samme rettighetene overfor teknologigigantene som resten av EU. Det skaper forutsigbarhet og hindrer at Norge havner i en digital «utkant». Reguleringen tydeliggjør ansvaret til digitale tek-giganter som Meta, Google og TikTok, og styrker de redaktørstyrte journalistiske medienes stilling i møte med globale aktører.

Det er også positivt at det kommer krav til varsling, begrunnelse og klaging ved fjerning av innhold. Det er mange eksempler på at tek-selskap har fjernet poster og hele kontoer uten forvarsel, begrunnelse eller videre kommunikasjon. Dette svekker ytringsfriheten og informasjonsfriheten på disse plattformene.

Det er avgjørende å ha mekanismer som sikrer at digitaltjenesteloven praktiseres i tråd med både Grunnloven § 100 og EMK art. 10. Vi vil særlig trekke fram våre særnorske erfaringer med offentlighet, mediemangfold og pressefrihet.

2. Oppsummering av våre innspill

- Det må stilles tydelige krav i nasjonal rett til at pålegg om fjerning må veies opp mot ytrings- og informasjonsfriheten, slik det blant annet er forutsatt i DSA artikkel 14 (4) og fortalen punkt 54 og 63.
- Digitaltjenesteloven må utformes på en måte som beskytter mot at tek-gigantene fjerner lovlig innhold for å være på den sikre siden. Hva som regnes som «ulovlig innhold» og rettslig grunnlag for inngrep må kommuniseres tydelig og være i tråd med kravene i DSA.
- Brukere som får innhold fjernet må alltid få en klar og konkret begrunnelse, samt reell klageadgang slik det følger av artikkel 9.
- Norske myndigheter bør ta en aktiv rolle internasjonalt for å beskytte redaktørstyrte journalistiske medier mot algoritmisk nedprioritering, skjuling eller fjerning av innhold. Vi må være særlig oppmerksomme på at dette skjer under henvisning til generelle hensyn om innholdsmoderering, merkevarebeskyttelse eller tek-gigantenes egne retningslinjer.
- Det må etableres klare prosedyrer for å håndheve transparenskravene overfor tek-giganter som Facebook, TikTok og Google.
- Medietilsynet må ha en klar og sentral rolle som vedkommende myndighet i spørsmål som berører mediefeltet.
- Koordinator (Nkom) og andre vedkommende myndigheter (Medietilsynet, Forbrukertilsynet og Datatilsynet) må få et klart mandat om å beskytte redaksjonell frihet når de vurderer saker etter digitaltjenesteloven.
- Tilsynene må sikres reell uavhengighet, ikke bare formell, slik at politiske myndigheter ikke kan instruere tilsynene i enkeltsaker.
- Koordinatorer og andre vedkommende myndigheter som gis tilsyns- og kontrolloppgaver etter DSA må utøve sine funksjoner på en måte som ikke griper inn i kildevernet eller setter anonyme kilder i fare.
- Koordinatorfunksjonen bør evalueres etter noe tid.
- Forskrifter eller retningslinjer som regulerer hvordan myndighet etter DSA skal utøves og hvilke bestemmelser som faller inn under den enkelte vedkommende myndighets ansvarsområde, må sendes på alminnelig høring.
- Departementet bør følge opp innspill fra Ytringsfrihetskommisjonen (2022) om å se på muligheten for å bruke åpenhetsloven overfor tek-giganter.

3. Balansen mellom ytrings- og informasjonsfrihet og begrensende rettigheter

Formålet med DSA er blant annet å styrke borgernes rettigheter overfor tek-gigantene. Vi mener digitaltjenesteloven vil gi større demokratisk kontroll og tilsyn med tek-gigantene. Loven fyller et juridisk tomrom og erstatter dagens praksis der tek-gigantene selv regulerer hvilket innhold som tolereres. Dette er positivt og nødvendig.

Samtidig er det en reell risiko for at pålegg om å gripe inn mot ulovlig innhold kan føre til overfjerning («overblocking») og utilsiktet begrensning av lovlige ytringer. Slik utilsiktet begrensning av ytringsfriheten kan ramme både enkeltpersoner og redaktørstyrte journalistiske medier, og i ytterste konsekvens svekke demokratiet. Å løfte fram ytrings- og informasjonsfrihet i lov/forarbeid/mandat/retningslinjer kan motvirke dette.

Digitaltjenestelovens utforming er avgjørende for å unngå at tek-gigantene fjerner lovlig innhold av forretningsmessige årsaker (for å være på den sikre siden) og slik innskrenker norsk ytringsform.

Vi mener det må stilles tydelige krav til at pålegg om fjerning må veies opp mot ytrings- og informasjonsfriheten, slik det blant annet er forutsatt i DSA artikkel 14 (4) og fortalen punkt 54 og 63. Ideelt sett burde dette fremgå av vårt nasjonale rammeverk som en presisering av hva som følger av DSA. Som et minstekrav må dette presiseres i forarbeidene til loven og i tilsynsmyndighetens mandat og evt. retningslinjer, for å styre praksis i riktig retning.

Det må kommuniseres tydelig at hva som utgjør ulovlig innhold, og det rettslige grunnlaget for inngrep må følge av nasjonal rett i samsvar med unionsretten eller unionsretten i tråd med artikkel 3 h jf. artikkel 9.

4. Redaktørstyrte journalistiske medier og journalistikken

Norske myndigheter bør i alle sammenhenger løfte frem betydningen av at redaktørstyrte medier ikke blir utsatt for algoritmisk nedprioritering, eller at man skjuler eller fjerner innhold. Man bør være særlig oppmerksomme på at dette kan skje under henvisning til generelle hensyn om innholdsmoderering, merkevarebeskyttelse eller tek-gigantenes egne retningslinjer.

Behovet for å beskytte redaksjonelt innhold har blitt spilt inn fra presseorganisasjonene tidlig i EUs arbeid med DSA. Mye av dette er tatt videre i The European Media Freedom Act (EMFA) som trådte i kraft i EU i august 2025 og som regnes som EØS-relevant. Ettersom denne forordningen foreløpig ikke gjelder for Norge, er det desto viktigere at vi har mekanismer som beskytter redaksjonelt innhold på tek-gigantenes plattformer.

Redaksjonelt innhold er allerede underlagt regler, både gjennom medieansvarsloven og presseetikken, som gir borgere sterk beskyttelse mot ulovlig innhold og innhold som strider med presseetiske regler. Å gripe inn i innhold fra redaktørstyrte journalistiske medier, vil være et uforholdsmessig inngrep i ytringsfriheten og det vil være i strid med DSAs intensjon om å beskytte ytringsfriheten.

Vi oppfatter at DSA og digitaltjenesteloven inneholder viktige mekanismer for å beskytte mot vilkårlig sensur. Det er viktig at disse mekanismene håndheves. DSA og digitaltjenesteloven må håndheves på en måte som sikrer en sterkere vern for redaksjonelt innhold slik at samfunnet har

tilgang til journalistikk som er en viktig motgift mot falsk informasjon og desinformasjon som sirkulerer i sosiale medier.

5. Transparens og tilgang til data

Presseorganisasjonene mener det må etableres klare prosedyrer for å håndheve transparenskravene overfor tek-gigantene som Facebook, TikTok og Google.

Det er på høy tid at tek-gigantene får strengere krav til åpenhet om hvordan innhold spres og prioriteres. Dermed reduseres risikoen for at utenlandske tek-gigantene styrer eller leder norsk offentlig ordskifte i bestemte retninger etter tek-gigantenes økonomiske interesser eller eiernes ideologiske standpunkt. Tek-gigantene viderebringer norsk innhold, og enkelte av disse står i særstilling til å fortrenge kvalitetssikret informasjon og journalistikk til fordel for emosjonelt engasjerende desinformasjon. Journalistikk fortrenses av «clickbait» og desinformasjon.

Av hensyn til norsk offentlig ordskifte, norsk digital motstandsdyktighet og ytringsfriheten, må det stilles strengere krav til tek-gigantenes åpenhet om deres innsats for å redusere systemiske risikoer for samfunnet, inkludert påvirkning på demokratiet. Presseorganisasjonene mener det også er viktig at forskere får bedre tilgang til data om hvordan innhold distribueres og rangeres.

6. Uavhengig koordinator og vedkommende myndigheter

Gjennomføring, tilsyn og håndheving i kraft av DSA må respektere ytringsfrihet, informasjonsfrihet og pressefrihet. Gjennom deltakelse i det europeiske samarbeidet, får den norske koordinatoren også en rolle i oppfølgingen av de systemiske risikoene de store tek-gigantene må vurderes opp mot. Departementet foreslår Nkom som norsk koordinator, og bl.a. Medietilsynet som annen kompetent myndighet. Vi ser behovet for teknologisk og regulatorisk kompetanse, men understreker at ytringsfrihet og mediemangfold må ivaretas som selvstendige hensyn.

Forordningen regulerer spredning av ulovlig innhold, men også desinformasjon som blant annet kan true demokratiske prosesser, hvilken risiko tek-gigantene kan utgjøre for utøvelsen av grunnleggende rettigheter, herunder ytringsfrihet, pressefrihet og mediemangfold, samt risiko for negative effekter på demokratiske prosesser og den offentlige samtalen. Dette veier tungt for at Medietilsynets rolle må bli sentral. Medietilsynet har sterk forståelse for ytrings- og pressefrihet, og kan bidra med slik forståelse i det europeiske samarbeidet. Det blir også viktig å unngå et stort koordineringsbyråkrati som gjør at det tar for lang tid å få saker videre til vertsland, Kommisjonen og/eller DSA-rådet.

Vi mener Medietilsynet må få en klar og sentral rolle som vedkommende myndighet i spørsmål som berører mediefeltet. Dette er mest hensiktsmessig, siden Medietilsynet allerede har et ansvar for å fremme målene i statlig mediepolitikk. Vi merker oss at kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery (Ap) i skriftlig svar av 13. august d.å til Mímir Kristjánsson (R) «forsikrer» at Medietilsynet ikke skal bli «noe sannhetsministerium» med en slik regulering.

Koordinator (Nkom) og andre vedkommende myndigheter (Medietilsynet, Forbrukertilsynet og Datatilsynet) må få et klart mandat til å beskytte redaksjonell frihet når de vurderer saker etter digitaltjenesteloven. Tilsyn som ikke er vant til å håndtere denne type spørsmål, må skaffe seg /

sikres nødvendig kunnskap om redaksjonell frihet. Koordinatorfunksjonen bør evalueres etter noe tid.

Uavhengighet må sikres ikke bare i formell forstand, men også reelt, slik at politiske myndigheter ikke kan instruere tilsynene i enkeltsaker.

Det er avgjørende at koordinatoren og andre vedkommende myndigheter som gis tilsyns- og kontrolloppgaver etter DSA, begrenser sin adgang til innsyn og kontroll på en måte som ikke griper inn i kildevernet. Det må fremgå klart at tilsynskompetansen ikke kan utøves på en måte som setter vernet om anonyme kilder i fare.

Når departementet utarbeider en mer detaljert beskrivelse av hvordan myndighet etter DSA utøves og hvilke bestemmelser som faller inn under den enkelte vedkommende myndighets ansvarsområde, må utkast til slik forskriftsregulering sendes på alminnelig høring. Det må etableres presise og forutsigbare prosedyrer på dette området.

7. Forhold til åpenhetsloven

Ytringsfrihetskommisjonen (2022:9, kap. 8.8.5) stiller spørsmål ved om åpenhetsloven kan brukes til å kreve innsyn i opplysninger fra plattformselskapene (tek-gigantene) når DSA regulerer disse. Kommisjonen konkluderer ikke, men skriver blant annet:

«Det hadde vært en klar styrke for ytringsfriheten dersom loven også kunne brukes for å kreve aktsomhetsvurderinger av hvordan plattformene påvirker ytringsfriheten i Norge gjennom for eksempel innholdsmoderering (hva som fjernes og promoterres) og algoritmisk utvelgelse av innhold. Kommisjonen mener dette potensialet for å anvende loven overfor plattformselskaper bør avklares nærmere når DSA blir endelig vedtatt i EU og vi får mer oversikt over DSAs virkeområde og det nasjonale handlingsrommet for tilpasninger.»

Det kan være en god anledning til å følge opp dette utspillet fra kommisjonen i forbindelse med implementeringen av DSA.

8. Redaksjonelt innhold uten forhåndsmoderering – kommentarfelt

Vi viser til portalens punkt 13 der blant annet kommentarfeltet i en nettavis berøres i forbindelse med hva som anses som en internettplattform.

Presseorganisasjonene forutsetter at vi i norsk rett forholder oss til det system som er etablert gjennom medieansvarsloven, hvor det er slått fast at redaktøren har et personlig ansvar – på visse premisser – også for det brukergenererte innholdet på egen plattform. Dette er også i samsvar med det portalen legger opp til. Kommentarfeltene i de redaktørstyrte mediene er en funksjon – underordnet sådan – av nyhets- og aktualitetsformidlingen og kan ikke betraktes som en type tilbud som tek-reguleringen er ment å omfatte.

8. Forholdet til Svalbard

Vi støttet at det tas inn en forskriftshjemmel om lovens og forordningens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen, samt at det kan fastsettes særlige regler om rekkevidden av reglene på Svalbard.

9. Avslutning

Avslutningsvis vil vi understreke at utviklingen i det digitale markedet lenge har vært preget av svært store tek-selskaper som har tatt dominerende posisjoner og fungerer som portvoktere i kraft av volum, omfattende datamengder og evne til å kontrollere markedet og effektivt forhindre at konkurrenter kommer inn.

De dominerende tek-gigantene har stor innflytelse på redaktørstyrte mediers mulighet til å finansiere sin funksjon i et demokratisk samfunn.

Norske mediehus opererer i sterk konkurranse med globale tek-giganter som kontrollerer sentrale distribusjons- og annonsemarkeder. Digitaltjenesteloven blir et nødvendig og viktig regelverk for å gjenopprette tillit og likere konkurransevilkår i det digitale markedet.

Vi mener det er viktig at handlingsrom for nasjonale bestemmelser utnyttes for å sikre effektiv håndheving overfor de største tek-gigantene, samtidig som redaksjonelle medier ikke pålegges dobbeltregulering eller uforholdsmessige byrder.

Det norske samfunnet bygger på tillit, åpenhet og gode velferdsordninger, og er preget av likhet og demokrati. Når kunstig intelligens tas i bruk, utfordres disse verdiene av nye former for feil- og desinformasjon.

Presseorganisasjonene støtter gjennomføringen av DSA i norsk rett, og mener digitaltjenesteloven er et nødvendig steg i å regulere tek-gigantenes makt.

Samtidig understreker vi at ytrings- og informasjonsfrihet må være det bærende hensynet i all praktisering av regelverket. Redaksjonelle medier må gis et særskilt vern.

Med dette kan digitaltjenesteloven bli et viktig verktøy for å styrke både borgernes rettigheter og pressens rolle i demokratiet.

Med vennlig hilsen

Norsk Presseforbund
Elin Floberghagen
generalsekretær

Norsk Redaktørforening
Reidun Kjelling Nybø
generalsekretær

Norsk Journalistlag
Ina Lindahl Nyrud
advokat

Mediebedriftenes Landsforening
Randi S. Øgrey
administrerende direktør